

KAKO POSLOVATI Z AVSTRIJO PO 1. MAJU 2011

DOSEDANJA PRAKSA

Avstrija si je s pristopom novih držav članic v Evropsko unijo leta 2004, med katerimi je bila tudi Slovenija, pridržala pravico v določenem prehodnem obdobju za nekatere (regulirane) dejavnosti uveljavljati nacionalno zakonodajo na področju prostega pretoka delavcev.

Od 1. maja 2011 se lahko slovenski delavci neovirano zaposlujejo tudi v Nemčiji in Avstriji, saj se je izteklo sedemletno prehodno obdobje, ki je bilo dogovorjeno s pristopom Slovenije v Evropsko unijo.

ZAČASNO OPRAVLJANJE STORITEV V AVSTRIJI

V Avstriji se lahko, pod pogoji, ki jih določa Avstrija, začasno opravljajo:

- storitve v reguliranih dejavnostih ali
- storitve v nereguliranih dejavnostih.

V primeru opravljanja storitev v reguliranih dejavnostih je potrebno opravljanje takšnih storitev **v Avstriji priglasiti.**

V primeru opravljanja storitev v nereguliranih dejavnostih opravljanje storitev ni potrebno priglasiti, kar pomeni, da lahko podjetnik sam prosto opravlja takšne storitve v Avstriji. To velja za samostojnega podjetnika, ki bo storitve opravljal v Avstriji sam osebno brez svojih zaposlenih.

KDAJ JE OPRAVLJANJE STORITEV ZAČASNE NARAVE?

Začasnost se presoja za vsak konkreten primer posebej, pri čemer je potrebno upoštevati redno ponavljanje in stalnost dejavnosti, ki jo izvajalec storitve opravlja. Obdobje začasnosti ni zakonsko opredeljeno oziroma omejeno in se presoja po vsebini in ob upoštevanju določenih kriterijev.

Opravljanje dejavnosti, ki ni začasne narave, pomeni, da je potrebno v Avstriji ustanoviti podružnico slovenskega podjetja ali ustanoviti novo gospodarsko družbo. V tem primeru gre torej za stalno opravljanje dejavnosti, kar pa povzroča tudi določene stroške in obveznosti (knjigovodstvo, davki, najem/nakup prostorov, strošek ustanovitve, itd.).

PRIGLASITEV OPRAVLJANJA STORITEV V REGULIRANIH DEJAVNOSTIH

Regulirane dejavnosti v Avstriji določa avstrijski zakon o obrti v 94. členu (GewO). Gre za seznam reguliranih poklicev oziroma obrti, ki niso nujno enake ali podobne slovenskim. Določene slovenske dejavnosti je težko pretolmačiti v avstrijske. V primeru kontrole se lahko šteje napačna priglasitev dejavnosti za nično.

Možno je priglasiti več dejavnosti hkrati.

KAKŠEN JE POSTOPEK PRIGLASITVE?

Slovensko podjetje mora priglasiti opravljanje regulirane dejavnosti pri avstrijskem

ministrstvu za gospodarstvo – Bundesministerium für Wirtschaft, Familie und Jugend (BMWFJ).

BMWFJ – Abteilung I/9; Stubenring 1, 1011 Wien; e-pošta: post@i9.bmwfj.gv.at; Faks: +43-1-71100 12205

Prijavi je potrebno priložiti v originalu ali overovljeni kopiji v overovljenem nemškem prevodu:

- **EU potrdilo** v skladu z Direktivo 2005/36/ES o priznavanju poklicnih kvalifikacij (potrdilo, da je imetnik zakonito ustanovljen v državi članici z namenom opravljanja zadevnih dejavnosti in da mu v trenutku izdaje potrdila ni prepovedano izvajanje, niti začasno, teh dejavnosti).

Potrdilo izdaja Obrtno podjetniška zbornica Slovenije za svoje člane, za nečlane pa pristojno ministrstvo (Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve).

- **Izpisek AJPES**
- **Potrdilo o dosedanjem opravljanju dejavnosti, ki se priglašča.** Če slovensko podjetje v zadnjih 10-tih letih pred prigrasitvijo dejavnosti v Avstriji ni najmanj 2 leti delovalo v Sloveniji, je pred prigrasitvijo regulirane dejavnosti v Avstriji treba izvesti priznanje poklicne kvalifikacije ali dokazati, da je dejavnost/izobrazba tudi v Sloveniji regulirana.
- **Potrdilo o državljanstvu** in/ali **potrdilo o poklicni kvalifikaciji** samostojnega podjetnika oziroma zakonitega zastopnika

Prigrasitev je veljavna **1 leto** in jo je potrebno obnavljati.

PRIGLASITEV NAPOTENIH DELAVCEV

Ko bo podjetje želelo začasno opravljati svoje storitve na avstrijskem trgu s svojimi zaposlenimi, mora te napotene delavce prigrasiti. To mora podjetje storiti ne glede na to ali bo storitve opravljalo v regulirani, delno regulirani ali neregulirani dejavnosti.

KAKŠEN JE POSTOPEK PRIGLASITVE NAPOTENIH DELAVCEV?

Prigrasitev se opravi pri Centralni koordinacijski točki za nadzor ilegalnega zaposlovanja oz. finančni policiji pri Zveznem ministrstvu za finance (**Zentrale Koordinationsstelle des Bundesministeriums für Finanzen und die Kontrolle illegaler Beschäftigung; KIAB**).

KIAB; e-mail: post.zko@bmf.gv.at; Fax: +43-1-51433/5910069

Prijavo za vsakega napotnega delavca mora podjetje vložiti najmanj en teden pred pričetkom izvajanja del in sicer **na obrazcu**:

- **KIAB 3** (<http://formulare.bmf.gv.at/service/formulare/inter-steuern/pdfs/9999/kiab3.pdf>)

Obrazcu je potrebno priložiti obrazec E101/A1 (potrdilo o urejenem socialno-zdravstvenem zavarovanju, ki ga izda Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije)

KAJ PA V PRIMERU DRŽAVLJANOV TRETJIH DRŽAV?

Državljanke tretjih držav, zaposlene pri slovenskem delodajalcu, lahko delodajalec prav tako napoti na delo v Avstrijo, pri čemer je potrebno obrazcu KIAB 3 priložiti dovoljenje, na podlagi katerega je delavec v Sloveniji zaposlen (dovoljenje za delo, dovoljenje za stalno bivanje, idr.) in navesti, kateri pristojni organ je dovoljenje izdal (opravilna številka, datum izdaje in rok trajanja).

ZAHTEVANI DOKUMENTI V PRIMERU NADZORA NAPOTENIH DELAVCEV

Delavci morajo imeti ves čas napotitve pri sebi naslednja dokazila:

- obrazec A1 oz. E101 (potrdilo o urejenem socialno-zdravstvenem zavarovanju, ki ga izda Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije),
- kopijo potnega lista,
- kopijo odobrene prijave napotitve,
- kopijo pogodbe z naročnikom t.j. avstrijskim partnerjem,
- potrdilo o priglasi dejavnosti (če je to potrebno),
- kopijo slovenskega obrtnega dovoljenja (event.),
- kopijo pogodbe o zaposlitvi (event.).

Napoteni delavci morajo izkazati, da je njihova višina plače za čas opravljanja dela v Avstriji v skladu z avstrijskimi kolektivnimi pogodbami ustrezne dejavnosti.

To lahko dokazujejo:

- s pogodbo o delu,
- potrdilom o bančnih nakazilih med delodajalcem in delavcem,
- potrdilom o pravicah in obveznostih med delavcem in delodajalcem, ki vsebuje tudi navedbo višine plače.

Dokumenti o višini plače delavca morajo biti v nemškem jeziku.

KAJ JE POTREBNO UPOŠTEVATI PRI OPRAVLJANJU STORITEV Z NAPOTENIMI DELAVCI V AVSTRIJI?

Avstrija je s 1.5.2011 sprejela zakon o boju proti socialnemu in plačilnemu dumpingu, ki določa, da mora tuji delodajalec (npr. slovenski) v času napotitve delavcev v Avstrijo, za le-te spoštovati delovnopravne pogoje v skladu z avstrijsko zakonodajo.

Kot osnovna (minimalna) plača se šteje v kolektivni pogodbi določena minimalna bruto plača brez dodatkov, doplačil, preplačil, nedenarnih prejemkov, upošteva pa se izplačilo nadur ter izplačilo prekomernega dela

Poleg tega je potrebno upoštevati določila o delovnem času, dopustu, itd.

Za področje gradbeništva je treba upoštevati tudi vplačila v Sklad za dopust in odpravnine gradbenih delavcev (Die Bauarbeiter- Urlaubs- und Abfertigungskasse oz. **BUAK**), ki trenutno znašajo najmanj **33,67 EUR na delavca na dan**.

PRISPEVKI

Prispevki za socialna zavarovanja se plačujejo za napotene delavce v Sloveniji.

DOHODNINA

Dohodnina se plača v Sloveniji, če delavec ni napoten v Avstriji v koledarskem letu za več kot 183 dni.

KAZNI

Nespoštovanje plačila osnovne oz. minimalne plače se kaznuje, in sicer z:

- do 10.000 EUR, če se ugotovijo kršitve pri manj kot 3 delavcih,
- 2.000 do 20.000 EUR, če gre za ponovitev kršitve ali kršitev pri več kot 3 delavcih,
- do 50.000 EUR, če gre za ponovitev kršitve pri več kot 3 delavcih.

Možne kazni so med drugim:

- enoletno prepoved opravljanja dejavnosti
- odvzem obrtnega dovoljenja
- vpis v evidenco prekrškov
- dobiček iz takšnega posla lahko zapade državi
- idr.

*pripravila Pravna služba GZS
(pravnaslužba@gzs.si*